

یادداشتی از مصطفی نجفی تحلیلگر مسائل بین‌الملل؛

گفت‌وگوها ادامه دارد؛ خط قرمزهای ایران در مذاکرات هسته‌ای و چالش‌های آینده

برخلاف انتظار عمومی و سیاسی دور نخست مذاکرات ایران و آمریکا روندی سازنده و فراتر از پیش‌بینی‌ها داشت. هر چند اخبار مشخصی از محتوای پیام‌ها و مکتوبات رد و بدل شده وجود ندارد اما شواهد نشان می‌دهد طرف آمریکایی برخلاف مواضع اعلانی و لفاظی‌های تهدیدآمیز گذشته، در پشت درهای بسته مذاکرات، رویکرد ملایم‌تری اتخاذ کرده است. این تعدیل مواضع، یکی از عوامل کلیدی در مثبت شدن فضای کلی مذاکرات بود.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه مجله خبری گفتمان یزد، برخلاف انتظار عمومی و سیاسی دور نخست مذاکرات ایران و آمریکا روندی سازنده و فراتر از پیش‌بینی‌ها داشت. هر چند اخبار مشخصی از محتوای پیام‌ها و مکتوبات رد و بدل شده وجود ندارد اما شواهد نشان می‌دهد طرف آمریکایی برخلاف مواضع اعلانی و لفاظی‌های تهدیدآمیز گذشته، در پشت درهای بسته مذاکرات، رویکرد ملایم‌تری اتخاذ کرده است. این تعدیل مواضع، یکی از عوامل کلیدی در مثبت شدن فضای کلی مذاکرات بود.

در این دور از مذاکرات شاهد محدود و تعدیل شدن انتظارات طرفین به‌خصوص از سوی آمریکا بودیم. در مذاکرات روز شنبه، آمریکا مواضع خود را تعدیل کرد و منجر به نزدیک شدن مواضع دو کشور شد که احتمالا مسائل محدود به موضوعات هسته‌ای شد.

ازجمله نکات مهم مذاکرات، عدم ورود به مسائل فنی پیچیده در این مرحله بود که خود از عواملی است که به سازنده بودن گفت‌وگوها کمک کرد.

روشن است که پرداختن به جزئیات فنی، احتمال ایجاد اختلافات را افزایش خواهد داد. آنچه مهم است این‌که نباید نسبت به مذاکراتی که آغاز شده خیلی بدبین یا خیلی خوشبین بود، به این معنی که هم احتمال شکست مذاکرات بالاست و هم احتمال موفقیت مذاکرات.

نسبت به گذشته این امیدواری ایجاد شده که می‌توان به یک نقشه راه رسید که طرفین بر آن توافق کنند. مذاکره‌کنندگان ایرانی باید بر اهداف مشخص و خط‌قرمزهای تعیین‌شده همچنان تأکید کنند. محور اصلی گفت‌وگوها باید حفظ و توسعه زیرساخت‌های هسته‌ای کشور باشد.

جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده که هرگونه پیشنهاد آمریکا برای برچیدن این زیرساخت‌ها، برخلاف اهداف مذاکرات بوده و غیرقابل‌پذیرش است. در سوی دیگر، موضوعات نظامی و ازجمله توانمندی‌های موشکی ایران، به‌هیچ‌وجه در دستور کار مذاکره قرار نخواهد گرفت.

مواضع ایران در این خصوص روشن است که حوزه دفاعی کشور خط قرمزی غیرقابل‌چانه‌زنی تلقی می‌شود. به عبارت دیگر، اولویت ایران در این مقطع، دستیابی به توافق هسته‌ای است و پیش از این تیم مذاکره‌کننده در مورد هیچ موضوع دیگری مذاکره نخواهد کرد.